

RAPOR SUNUMU

GELECEĞİN TÜRKİYESİNDE

KÜLTÜR POLİTİKALARI

LÜTFİ SUNAR
OSMAN ÜLKER
FİRDEVS BULUT KARTAL

ooo

29 OCAK 2022

BAĞLARBAŞI KONGRE MERKEZİ

www.ilke.org.tr

f t y ilkevakfi

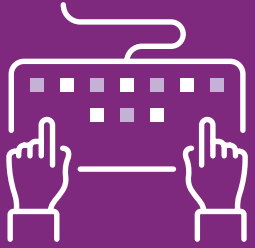
İLKE
ilim kültür eğitim vakfı

3 kişilik yazar ekibi

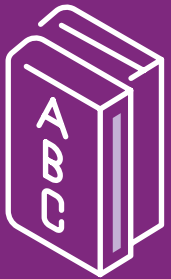
18 aylık bir çalışma

23 kişilik destek ekibi

100 'e yakın grafik,
tablo ve şekil

4 bölüm

250 sayfa

YAZARLAR

Lütfi Sunar

Lisans eğitimini 2002 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi bölümlerinde ve doktora eğitimini de 2010 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Sosyolojik teori, sosyoloji tarihi, şarkiyatçılık, İslamcılık, tabakalaşma alanında çalışmaları bulunmaktadır.

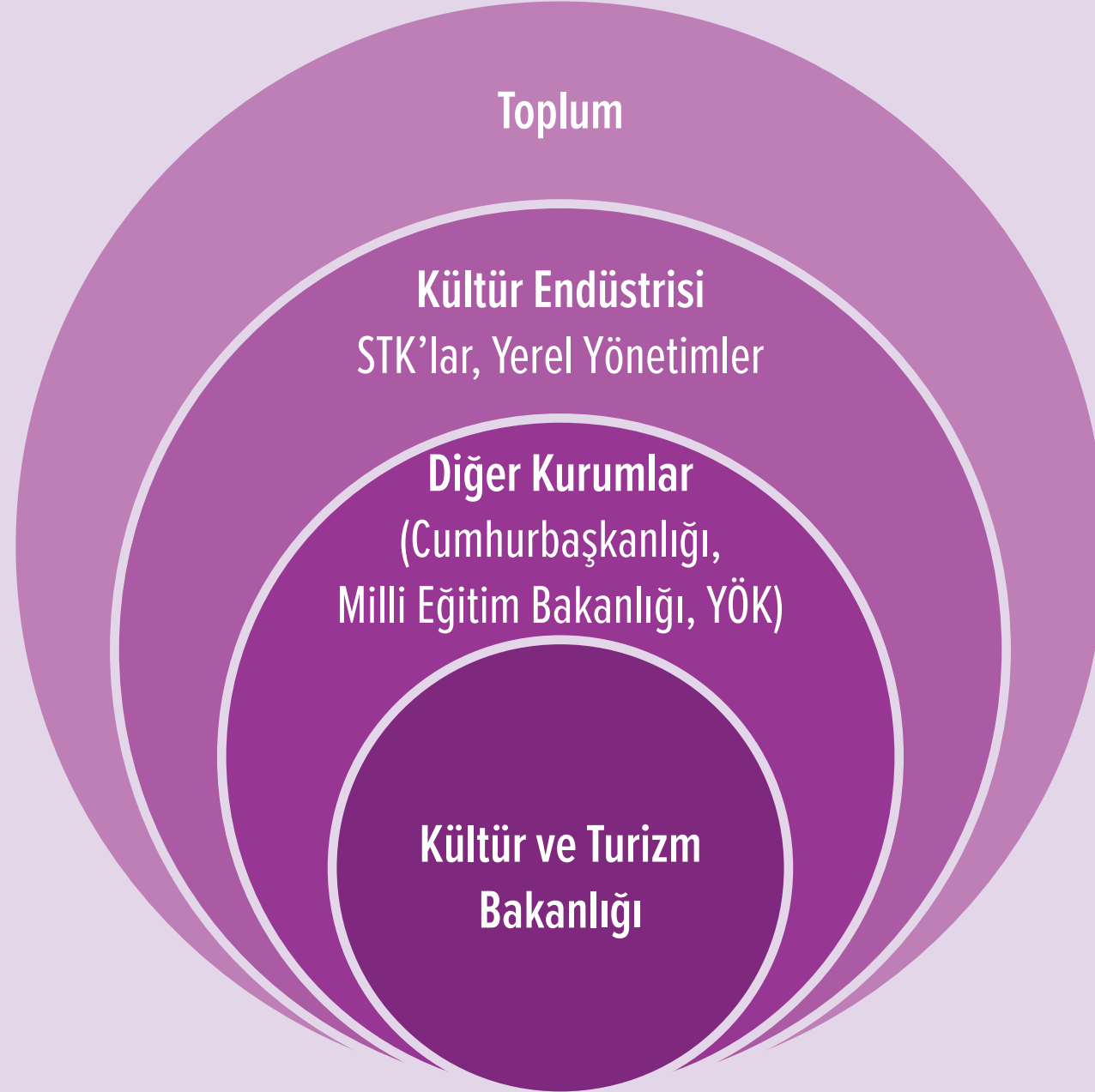
Osman Ülker

Lisans eğitimini 2008 Yılında Selçuk Üniversitesi'nde tamamladı. Yüksek lisans eğitimini Manchester Üniversitesi'nde bitirdikten sonra Türkiye'ye döndü. 2020 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde "Türkiye'de Kültürel Üretim Alanı ve Din İle İlişkisi: 1923-1980" başlıklı çalışması ile doktora-sını tamamladı. Kültür politikaları, sanat sosyolojisi, İslamofobi ve göç alanlarında çalışmalar yapmaktadır.

Firdevs Bulut Kartal

Firdevs Bulut Kartal, lisansını Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı (2013) ve yüksek lisansını Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Medeniyet Araştırmaları (2016) bölümlerinde tamamladı. 2014-2016 yılları arasında İLKE Araştırmacısı olarak görev yaptı. Halen University College London (UCL) Avrupa Çalışmaları bölümünde doktor adayıdır. Doktora çalışması İngiltere ve Almanya'nın 1990 sonrası kültürel diplomasi pratiklerine odaklanır.

SUNUM AKIŐI

- Kültür Politikaları Niçin Gereklidir?
- Türkiye’de Kültürle İlgili Tartışmalar
- Kültür Alanı ve Aktörler
- Kültür Endüstrisi ve Sektörler
- Kültürün Sosyo-Politik Tezahürleri
- Türkiye’nin Kültür Politikaları Vizyonu

**KÜLTÜR
POLİTİKASI
NİÇİN
GEREKLİDİR?**

TÜRKİYE'DE KÜLTÜRLERLE İLGİLİ TARTIŞMALAR

TÜRKİYE’NİN YAKIN TARİHİNDE KÜLTÜR

Toplumu Biçimlendirme Çabasının Çöküşü

- Türkiye’de kültür kavramıyla ilgili tartışmalar siyasal bağlamdan kopuk değildir.
- Ziya Gökalp’in fikirleri cumhuriyetin ilk yıllarında kültür politikalarının hareket noktası olup Batılılaşma idealini fikri boyutta meşrulaştırmıştır.
- Modernleşme sürecinde kültürün değiştirilmesine yönelik yukarıdan aşağı gerçekleştirilen müdahaleler kültür alanını sorunlu hale getirmiştir.
- Kültürel devrimler halktan kopuk bir kültür alanı oluşturmuştur. Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca yüksek kültüre sahip olduğu düşünülen “aydınlar” ile onun eğitime muhtaç olduğu varsayılan “halk” arasında bir kopukluk süregelmiştir.
- Türkiye özelinde millî, ulusal ve yerel kültür kavramları derin anlamlara ve ihtilaflara sahiptir.
- Batı kültürünün küreselleşmesi ile birlikte Türkiye, millî kültür ve evrensel olduğu düşünülen kültürel biçim arasında denge kurmakta zorlanmıştır.
- Küreselleşme ile birlikte kültürel dönüşüm hızlanmış, yerel kültürler birbirine karışmaya ama daha çok Batılı kültürün hegemonyasına girmeye başlamıştır.

KÜLTÜREL İKTİDAR!

Kültür Etrafındaki Siyasal ve İdeolojik Kutuplaşmalar

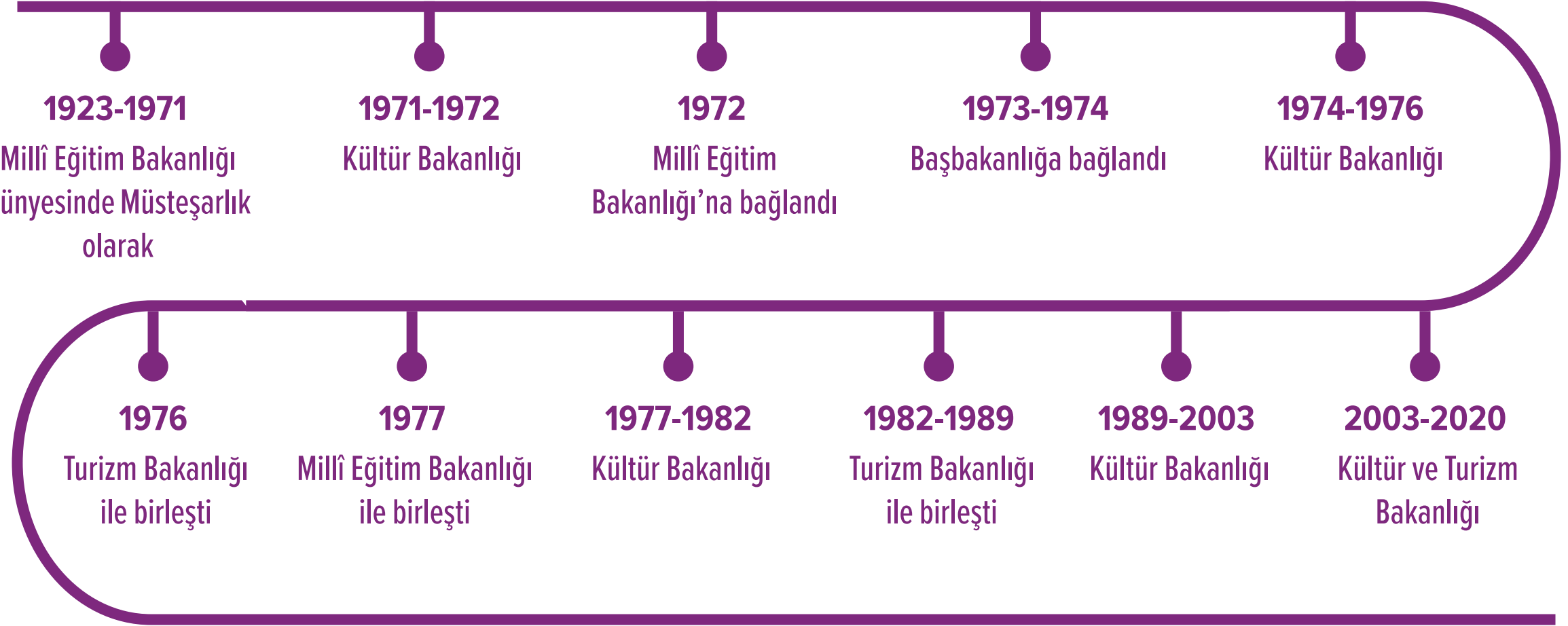
- Kültür politikaları ile devlet ideolojisi arasında yakın bir ilişki mevcuttur.
- Kültür bir iktidar alanıdır. Kültürel alanda iktidar olmak kültürün meşrulaştırıcı gücünden istifadeyi sağlar.
- Türkiye’de kültür politikaları uzunca bir süre sağ-sol tartışmalarının gölgesinde kalmıştır. Aslında her iki tarafın da kültüre kapsamlı ve kuşatıcı bir bakışı olmadığı söylenebilir

Bu sebeple, kültürel iktidar tartışmaları zaman zaman siyasi kutuplaşmayı besleyen veya ondan beslenen bir mahiyete sahiptir.

Sonuç olarak; Türkiye’de kültürel iktidar tartışmaları kültürü yaşayan canlı bir unsur olarak değil dönüştürülmesi gereken bir nesne olarak kabul etmeye dayanır.

TÜRKİYE'DE KÜLTÜR ALANI VE AKTÖRLER

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI EVRELERİ

KÜLTÜR POLİTİKASININ YÖNELİM VE NİTELİĞİ

1923-1950

Tek Parti Dönemi

Devlet Kontrolünde
Ulusal Kültürü
İnşa Etme Süreci

1950-1960

Menderes Dönemi

Tek Parti döneminden
kopuş

1960-1980

Koalisyonlar Dönemi

Karmaşa ve Çatışma

1980-2010

AB'ye Uyum Dönemi

Küreselleşme ve
Entegrasyon süreci

2010-

Endüstrileşme Dönemi

Kültürün Endüstrileşmesi
ve Turizm amaçlı
kullanılması

KÜLTÜR BAKANLIĞININ SERENCAMI

Turizme Eklemlenmiş Bir Kültür

- Türkiye’de Kültür Bakanlığı’nın kurulması için uzun yıllar geçmesi gerekmiştir.
- Faaliyete geçtikten sonra yapısal olarak istikrara kavuşması mümkün olamamış, siyasi süreçlerden etkilenerek sık sık bakan değişikliklerine maruz kalmıştır.
- 2003 yılında Turizm Bakanlığı ile birleşerek görev ve yetki alanı çok genişletilmiş fakat bununla birlikte bakanlığın kültür politikaları, turizm hedeflerini destekleyici bir mahiyete bürünmüştür.
- Uzun yıllardır Türkiye’de kültür politikalarının turizm perspektifinden düzenlendiği görülmektedir.
- Bakanlığın gelecek hedefleri sadece sayıların arttırılmasına odaklanmaktadır, nitelik ve içeriğe de odaklanması gerekmektedir.

SON 20 YILDA KÜLTÜR POLİTİKALARI

AB Sürecinin Etkisi

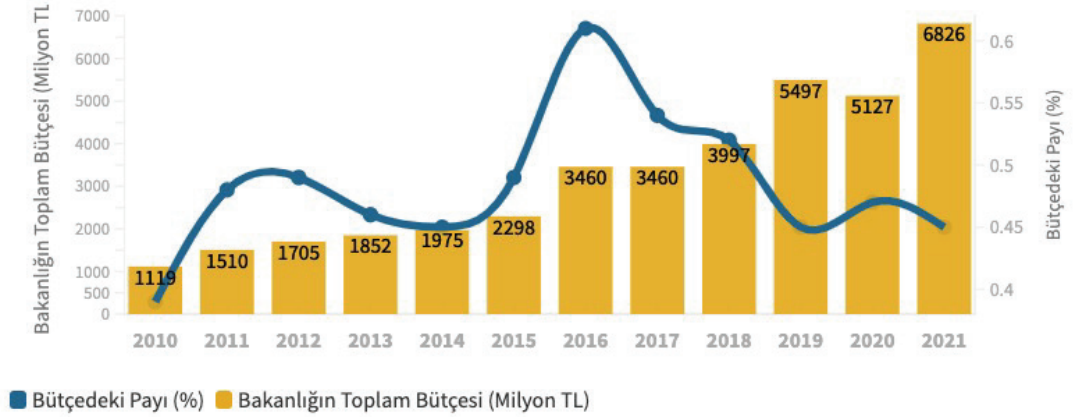
- 2004 yılında AB uyum süreci kapsamında kültür alanında önemli kanunî düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelerle sinema kanunu çıkarılmış, kültür varlıklarının korunması, işletilmesi ve tanıtılması konusunda özel sektörün önü açılmış, uluslararası festival, bienal, gibi sanatsal aktiviteleri düzenleyen özel kurumlar teşvik edilmiştir.
- Bu dönemde çıkarılan kanunlar ile özel sektör ve sivil toplumun kültür politikalarına destek vermesi hedeflenmiştir.
- 2010'lu yılların başına kadar AB uyum sürecinin etkisiyle kültür işlerinin doğrudan üretilmesi yerine özel sektörün desteklenmesi sistemine geçilmiştir.
- Yaşanan talihsiz olaylar sonucunda 2015 sonrası süreçte kültürel alandaki dönüşüm yavaşlamıştır.
- Günümüzde politikalar mevcut durumun muhafazası ve rakamların arttırılmasına yönelik bir görüntü arz etmektedir.

HÜKÜMET BÜTÇELERİNDE KÜLTÜR

Kültüre Ayrılan Kaynaklar

- KTB'nin, genel hükümet bütçesi içerisindeki payı ortalama %0,5 civarındadır. Bakanlık bütçeden en yüksek payı 2016 yılında almıştır.
- Kültüre ayrılan bütçe, AB ülkeleriyle karşılaştığında oransal olarak büyük bir farkın olmadığı anlaşılmaktadır.
- Son yıllarda bu bakanlığa ayrılan bütçe rakamsal olarak artış gösterse de diğer bakanlıklara oranla alt sıralarda kalmaktadır.
- 2019 yılında bakanlığa bağlanan YTB, TİKA, Yunus Emre Enstitüsü bakanlık bütçesini yükseltmiştir.
- Bakanlık içinde bütçede en fazla paya sahip olan birim Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüdür. Bağlı kurumlarda ise kendisine sonradan eklenen TİKA ve YTB en yüksek bütçeye sahiptir.

YEREL YÖNETİMLERİN KÜLTÜR POLİTİKALARI

Yerelde Şekillenen Kültürel Alan

- 2017 yılında gerçekleştirilen Milli Kültür Şurası Kültür Politikaları komisyon raporunda, Türkiye kültürünün birikimi göz önünde bulundurularak yerel yönetimlerin kültür politikalarında ulus-devlet anlayışını aşan bir vizyon belirlenmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Cumhuriyet tarihinden bu yana Türkiye’de yerel yönetimlerin kültür politikalarında bir süreklilik ve gelenek oluştuğunu söylemek mümkün gözükmemektedir.
- Yerel yönetimlerin kültürel politikaları ve uygulamalarında popülist beklentiler belirleyicidir.
- Belediyelerin bütüncül bir kültür politikası söz konusu değildir. Bir kültür stratejisi belirleyen yerel yönetim yok denecek kadar azdır. Belediyeler kültür alanında daha çok etkinlik merkezli gitmektedir.
- Çok az yerel yönetim (Üsküdar Belediyesi gibi) kendine mahsus süreklilik arz eden bir kültürel etkinlik çerçevesi oluşturabilmiştir.
- Birçok soruna sahip olsa dahi yerel yönetimler kültür ve sanatın gelişiminde önemli aktörlerdir. Doğrudan halka kültür ve sanat faaliyetlerini topluma sunmak yoluyla sanat ve kültürün demokratikleşmesi sürecine katkıda bulunduğu aşikârdır.

SERMAYENİN KÜLTÜRLE İLİŞKİSİ

Kültürel Alanda Etkili Olan Sermaye Grupları

- 1980 sonrası Türkiye’de de artan serbest piyasa ekonomisi sanat alanında da etkisini göstermiştir.
- Büyük şirketlerin o yıllarda başlayan kültür sanat yatırımları, AB uyum süreci ile artmış, özel sektör kültür-sanat alanında daha görünür hale gelmiştir.
- Yürütülen geniş bütçeli faaliyetler, sermayedarlar ve şirketler tarafından organize edilemeye başlandıkça, bu alanda bir tekelleşme tehlikesini ortaya çıkarmaktadır.
- Sosyo-kültürel ve sosyo-politik açıdan en önemli boyutu bu sermaye gruplarının kültürel alanı modernleşme ve batılılaşma projelerinin bir destekleyicisi olarak konumlandırımlarıdır.

ZORLU
PERFORMANS
SANATLARI
MERKEZİ

YABANCI ÜLKELERİN KÜLTÜREL AKTİVİTELERİ

Kültür Emperyalizminden Kültürel Etkileşime

- Türkiye’deki yabancı ülkelerin kültürel aktiviteleri değişim programları ve kültür ofisleri olmak üzere iki kısımda incelenebilir.
- Kültür diplomasisi bir taraftan geldiği ülkede çeşitliliği arttırırken, diğer taraftan kaynak ülkenin kendi kültür anlayışını başka ülkelere ihraç etmesine zemin hazırlamaktadır.
- Ülkemizde yabancı kuruluşların verdikleri destekler, yürüttükleri çalışmalar kültür alanında oluşan tekelleşmeye katkı sağlamaktadır.
- Bu kuruluşların Türkiye’nin modernleşme sürecinden kaynaklanan kültürel çatışma iklimine odaklanan yapısı, sanat alanındaki ikiliği derinleştirmektedir.
- Kamuoyunda güven bunalımı oluşturmamak için özellikle sivil toplum kuruluşlarının kültürel diplomasinin sınırlarını aşan etkinliklerden kaçınmalı ve çalışmalarında daha şeffaf hareket etmelidirler.

TÜRKİYE'DE KÜLTÜR ENDÜSTRİSİ VE SEKTÖRLER

SİNEMA SEKTÖRÜ

Büyüyen Ama Derinleşemeyen Bir Alan

- 2004 yılında devlet desteğinin önünü açacak bir kanunun çıkarılması sinema sektörü için bir dönüm noktası olmuştur.
- Sinema teşvikleriyle sektörün büyümesi sonucunda, 2010 yılından sonra yerli filmlerin piyasa payı yabancı filmleri geride bırakmıştır.
- Yerli yapımların daha çok izlenmesi bakımından Türkiye 10 yıldır Avrupa içinde birinci konumdadır.
- 2019 yılında 56 milyon seyirci ve 980 Milyon TL hasılat ile kültür-sanat alanında en yüksek katma değere ulaşan sektördür.
- Film dağıtımında tekelleşmeyle ilgili sorunlar mevcuttur ve bunun aşılması için çalışmalar yapılmaktadır.
- Günümüzde devlet teşviki yetersiz kalmaktadır. Özellikle bağımsız sinema için bu teşvikler çok önemlidir.

2005 – 2020 arasında KTB
tarafından desteklenen film sayısı

378

Destek Miktarı

288 Milyon TL

Cannes, Berlin, Venedik Film
Festivallerinde Ödül Almış KTB
tarafından desteklenen film sayısı

38

**Tiyatrocular
Dönemi (1904-1939)**

**Sinemacılar Dönemi
(1949-1979)**

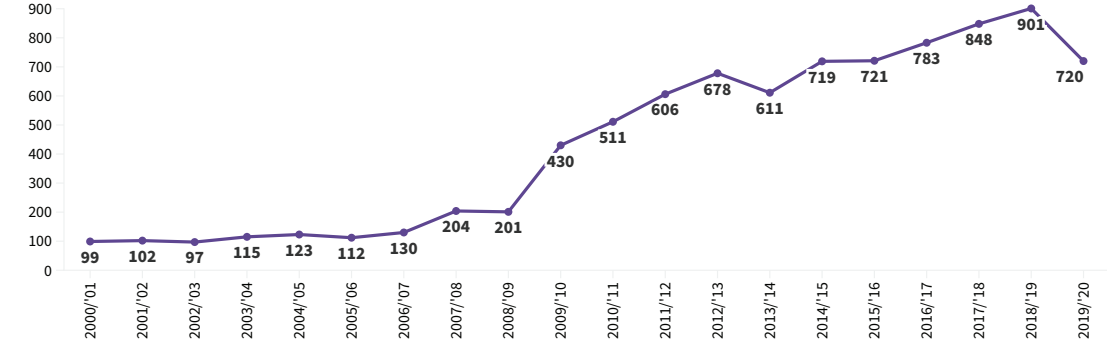
**Genç Sinemacılar
Dönemi (1996-)**

**Geçiş Dönemi (1939-
1949)**

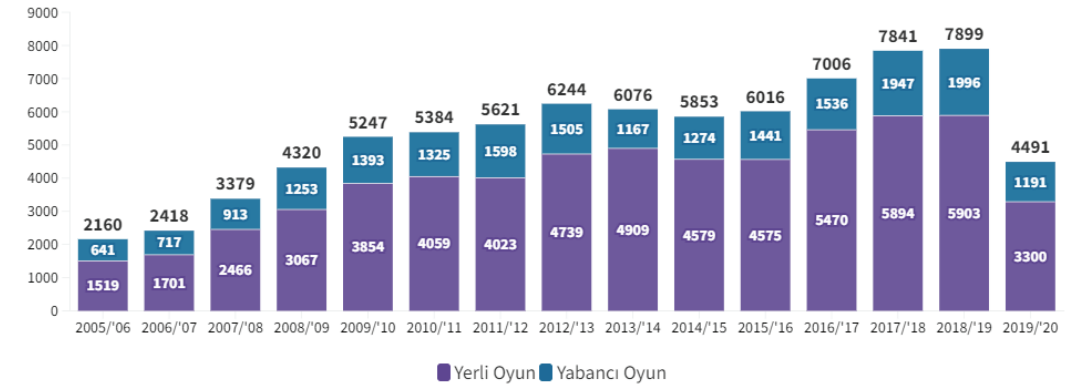
**Gerileme Dönemi
(1980-1995)**

TİYATRO SEKTÖRÜ

- Son 20 yıl devletin tiyatro alanına en fazla yatırım yaptığı ve bütçe ayırdığı dönem olmuştur.
- Devlet Tiyatrolarına ait salon sayısı 19'dan 51'e çıkmıştır (11 yeni il).
- Yerli oyun yazarlığını teşvik için her yıl ortalama 25 esere 300 bin TL teşvik verilmektedir.
- Bu dönemde ayrıca bağımsız tiyatrolara da önemli destekler sağlamıştır.
- 2010–2019 yılları arasında KTB tarafından 1197 oyuna 46 Milyon TL ödenek sağlanmıştır.
- Destekler sayesinde 20 yıl içinde tiyatro salonu sayısı 7 kat artarak 720'ye ulaşmıştır.
- Covid-19'dan en çok etkilenen kurumlardan biri tiyatro olmuştur. 328 özel tiyatroya 12 milyon teşvik ve “dijital tiyatro arşivi” projesi kapsamında 1267 oyuna 36 milyon destek verilmiştir.

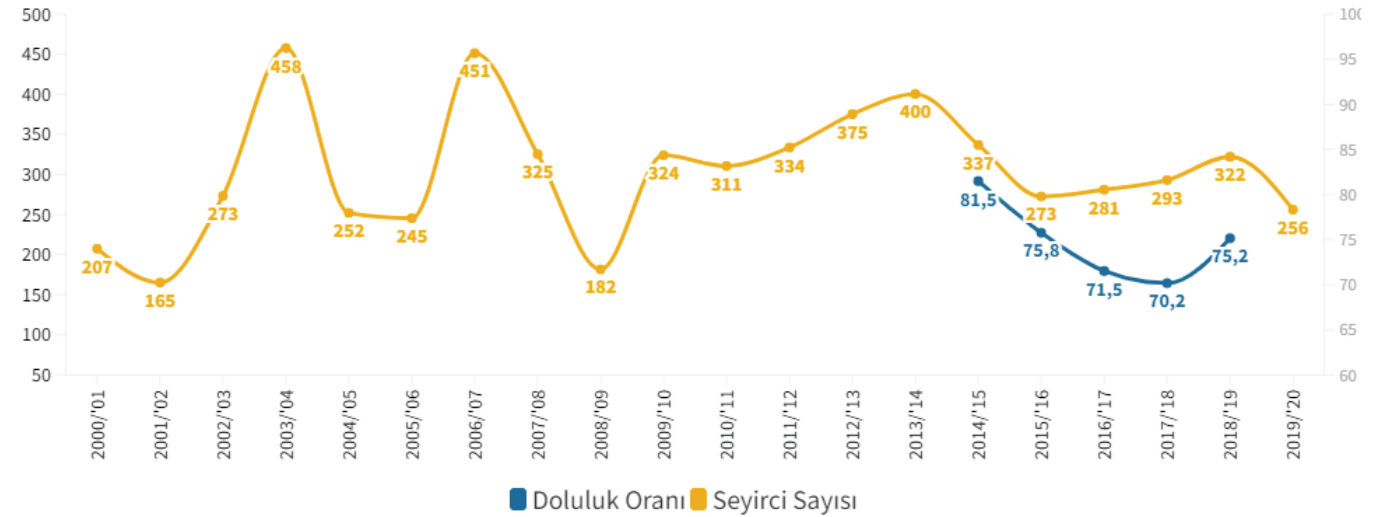
Yıllara Göre Tiyatro Salonu Sayısı

Seyirci Sayılarının Yerli ve Yabancı Oyunlara Göre Dağılımı (Bin)

OPERA VE BALE

- Türkiye’de opera çağdaşlaşmanın bir göstergesi olarak görülmüş fakat diğer sanat alanlarında yaşanan toplumsal talepteki artış burada gerçekleşmemiştir.
- Türkiye’de opera ve bale gösterileri, çok maliyetli olması ve kısıtlı bir seyircinin ilgisini çekmesi sebebiyle, sadece Devlet Opera ve Bale Genel Müdürlüğü bünyesinde yapılmaktadır.
- Türkiye’de 6 ilde 9 sahneye sahip olan Devlet Opera ve Bale’nin bazı sahnelerinde doluluk oranı %40’lara kadar düşmektedir.
- Türkiye’yi uluslararası festivallerde de temsil eden Opera ve Bale’nin toplumsal yönünden ziyade sembolik bir anlamı bulunmaktadır.

Opera ve Bale Seyirci Sayısının Yıllara Göre Dağılımı

GÜZEL SANATLAR

- Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü bulunmaktadır. Fakat bu müdürlüğün Güzel sanatlar piyasasındaki aktörlerle ilişkisi zayıftır.
- Güzel sanatlar piyasasıyla ilgili veriler çok yetersizdir. Kaç  zel galerinin olduğu, yılda kaç eserin satıldığı, piyasanın toplam değerinin ne olduğu bilinmemektedir.
- Küresel piyasa 70 milyar dolarlık bir rakama ulaşmıştır. Türkiye’de ise bu rakamın 100 milyon dolar civarında olduğu tahmin edilmektedir.
- Türkiye’de sanat eserlerinde görece bir deđerlenme söz konusudur ama küresel piyasada çok küçük bir yer tutmaktadır.
- Ayrıca Türkiye’deki sanat piyasası Batı’nın değer üretici olduğu fikrini sürdürmektedir.
- Bu durum da bizim Batıya bağımlı küçük bir piyasa olarak kalmamıza yol açmaktadır.

TÜRK İSLAM SANATLARI

Sahnenin Dışına İtilen Ev Sahibi

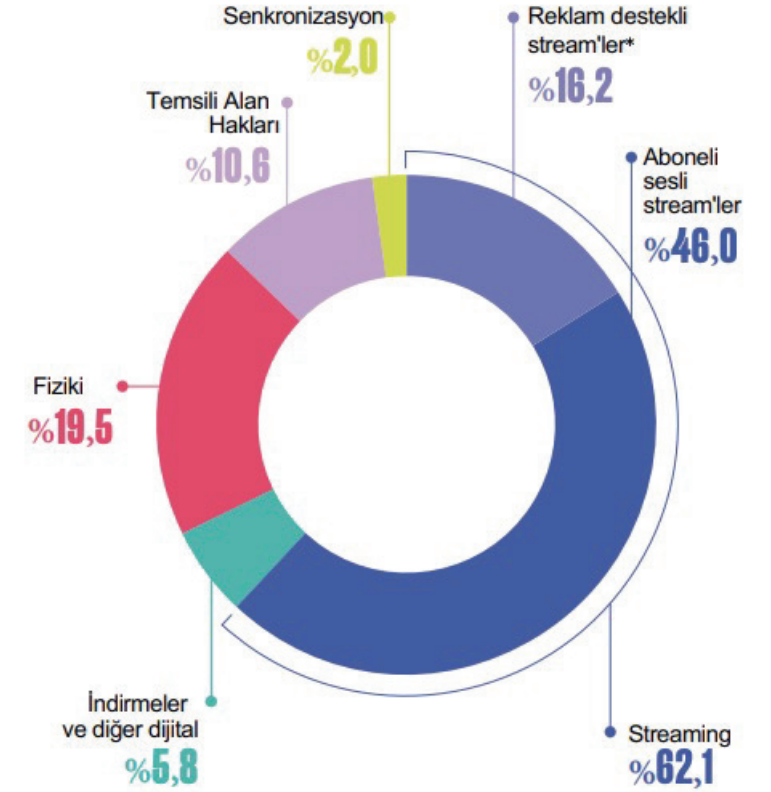
- Türk-İslam sanatları, batılılaşma politikalarından olumsuz anlamda en çok etkilenen sanat dalı olmuştur. Halen bu sanatlara ideolojik anlamların yüklendiği görülmektedir.
- Türk-İslam sanatlarının kaderi 1990'lı yıllarda Refah Partili belediyeler ile değişmeye başlamıştır. Belediye kursları ile yaygın hale gelen eğitim günümüzde altın çağını yaşamaktadır.
- Türk-İslam Sanatlar alanında eğitim veren proje Anadolu İHL'lerin açılması bu sanatı gençlere emanet etmek adına büyük bir adımdır. Fakat bu okulların geleceği güvence altına alınmalıdır.
- Günümüzde hem devlet bünyesinde hem yerel yönetimlerce hem de vakıflar aracılığıyla desteklenmektedir.
- Yeditepe Bienali, Konya Belediyesi Uluslararası İslam sanatları yarışması ve Albaraka Türk Uluslararası Hat yarışması, Türk-İslam sanatlarının daha çok yaygınlaşması ve Türkiye'yi bu alanda küresel bir merkez haline getirmek adına önemlidir.
- Fakat eksikler de vardır. Eğitim metodunun profesyonelleşmesi ve kurumsal yapısının güçlendirilmesi bu sanatların geleceğini güvence altına alma konusunda atılması gereken önemli adımlardır.
- Güzel Sanatlar Fakülteleri bünyesinde açılan birçok Geleneksel Türk sanatlarında, bölüm açılmış olmasına rağmen, akademik kadro bulunmamakta, ya da çok az hoca yer almaktadır.

MÜZİK SEKTÖRÜ

Gelenekselden Dijitale Dönüşen Piyasa

- KTB bünyesinde 20'nin üzerinde koro bulunmaktadır. Bu korolar özellikle DOP sahnelerinde konserler vermektedir.
- Günümüzde müzik eğitimi resmi olarak 100'ün üzerinde lise ve 90 üniversite bölümünde verilmektedir. son yıllarda açılan bölümlerde alt yapı eksikliği devam etmektedir.
- Yıllar içinde müzik piyasasında yaşanan en önemli değişim, çevrimiçi platformların devreye girmiş olmasıdır: Küresel piyasanın %62'si yerli piyasanın ise % 65'i buraya taşınmıştır.
- Küresel piyasanın günümüzdeki değeri 20 milyar dolara ulaşmıştır. Türkiye'de ise bu rakam 50 milyon dolarda kalmıştır. Küresel piyasaya Türkiye'nin etkisi sadece %0.25'dir.
- Üstelik müzik piyasasında elde edilen gelirlerin büyük bir kısmı yine çevrimiçi platformlar üzerinden küresel şirketlere gitmektedir.

Dünya'da müzik trendi bir taraftan online mecralara kayarken diğer taraftan nostaljik bir dönüş de vardır. Hem dünyada hem Türkiye'de plak satışları her yıl artmaktadır. Günümüzde sadece Türkiye'de 300 binin üzerinde plak satılmaktadır.

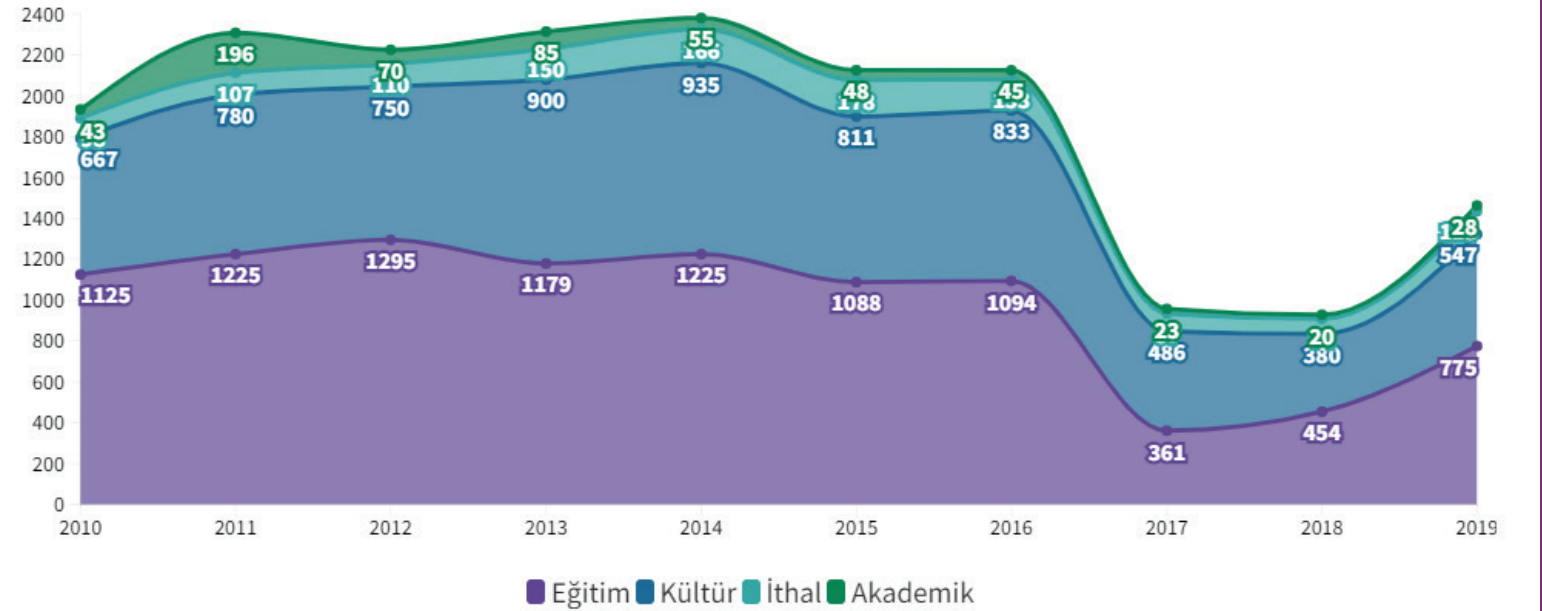

Küresel Müzik Piyasası Gelirlerinin Dağılımı

YAYINCILIK VE KÜTÜPHANELER

Sorunların ve Sermayenin Ağında Yayıncılık

- Türkiye’de yayıncılık sektörü uzun yıllar küçük büyümelerle devam ediyorken son üç yılda büyük bir çöküş yaşamıştır.
- Yayıncılık sektöründe maliyetlerin artması sebebiyle son üç yılda kişi başına basılan kitap sayısı 8.8’den 7’ye kadar düşmüştür. Yine satışlarda elde edilen gelir %50 oranında düşmüştür.
- Pazarın neredeyse yarısını eğitim kitapları kaplarken akademik kitapların pazar payı %2 civarındadır.
- Kitap maliyetleri art masına rağmen insanlar e-kitabı tercih etmemektedirler. Günümüzde Türkiye’de e-kitap okuma oranı %6.8’dir. Dünya ortalaması ise %12.7 ile Türkiye’nin iki katıdır.

Türlere Göre Perakende Satış Miktarı (Milyon)

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER

Sorunlara Rağmen Gelişen Bir Alan

Müze ve Ziyaretçi Sayısı

- Son yıla ait rakamlarla birlikte Türkiye müzeleri İtalya, Fransa ve İspanya gibi ülkelerin müze ziyaretçi sayısına yaklaşmıştır.
- Türkiye’de 205 devlet, 289 özel müze bulunmaktadır.
- Müzelerin toplam ziyaretçi sayısı 50 milyonu geçmiştir.
- Türkiye’deki 3 müzeye Avrupa Yılın Müzesi Ödülü verildi.

Restorasyon

- 15 yılda 2 binin üzerinde tarihi eserin onarımı tamamlanmış ya da devam etmektedir. Fakat restorasyon süreçleriyle ilgili eleştiriler de yapılmaktadır. Bu noktada hız yerine dikkat daha önemli olmalıdır.
- “Restore et ve Kirala” yöntemi ile iş yerine dönüşen tarihi eserler, korunmak yerine başka türlü tahribata uğrama riskine sahiptir.

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER

Sorunlara Rağmen Gelişen Bir Alan

Kaçakçılık ve İade

- 2004-2020 arası 4437 tarihi eserin yurtdışından iadesi sağlanmıştır. Sadece 2021 yılında ise 3480 eserin ülkeye iadesi sağlanmıştır.

UNESCO Dünya Mirası Listesi

- Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası listesinde 18 eseri bulunmaktadır. Son on yılda 9 kültür varlığımızı UNESCO Dünya Miras Listesi'ne dahil etmeyi başardık. Fakat Dünya Mirası Listesi incelendiğinde %40'ının Avrupa ülkelerinden oluştuğu görülüyor. Fransa, İspanya ve İtalya gibi ülkelerin bu listede 40'ın üzerinde eseri bulunmaktadır.

FESTİVALLER VE BİENALLER

Yerel ve Elitist Kültürün Tezahür Alanları

- Festivaller ve bienaller, Türkiye’de hem kültür tanıtımında hem de kültür ekonomisinin güçlenmesinde önemli bir yer tutmaktadır.
- Türkiye’de müzik, sinema, tiyatro ve Türk mutfağı gibi festivalleri yapılmakta ve yılda ortalama 1254 festival düzenlenmektedir.
- Uluslararası festivaller genelde büyük aile şirketleri ya da bankalar tarafından desteklenmektedir. Genelde Batı sanatları merkeze alınmaktadır.
- Bu alanda geleneksel sanatları merkeze alan ilk bienal 2018 yılında düzenlenen Yeditepe bienalidir.  u an ikincisi gerçekleştirilmektedir.

Yedinci kıta

“senin bir sanatın var!”

TÜRKİYE'DE KÜLTÜRÜN SOSYO-POLİTİK TEZAHÜRLERİ

KÜLTÜR-SANAT EĞİTİMİ

Nitelik Bakımından Gelişimini Sağlayamamış Karmaşık Bir Sistem

- Türkiye’de kültür-sanat eğitiminin niceliği artmasına rağmen ulusal düzeyde uygulanabilecek bir sanat eğitimi politikası yoksunluğu sorun teşkil etmektedir.
- Türkiye’deki kültür ve sanat eğitimi okul öncesi, ilköğretim, lise ve yükseköğretim olarak dört temel döneme ayrılır.
- Türkiye’de 125 lisede ve 115 Üniversite bölümünde farklı dallarda sanat eğitimi verilmektedir.
- Sanat eğitimiyle ilgili bazı eksiklikler bulunmaktadır:
 - Eğitim kurumlarında alt yapı ve insan kaynağı eksiği tamamlanmadan bölümlerin açılması, eğitim kalitesini düşürmektedir.
 - Eğitim kurumlarının ulaşmak istedikleri hedef ve gelecek politikaları bulunmamaktadır.
 - Eğitimler ihtiyaçlara göre parçalanarak uzmanlık alanları oluşturulmalıdır.

KÜLTÜREL DİPLOMASİ

Türkiye'nin Yumuşak Gücünü Etkileşime Aktarmak

- Kültürün bir nevi uluslararası aktarımı olan kültürel diplomasi de sosyo-kültürel olarak etkileşimi arttırmakta ve yumuşak güç bağlamında politik bir katkı sağlamaktadır.
- Ülkelerin kültürel diplomasi yürütmedeki temel amacı, sürdürülebilir ilişkiler elde etmek ve bu ilişkileri finansal, siyasi ve sosyal faydaya dönüştürmektir.
- Türkiye'nin kültür diplomasisi ağı, kamu destekli kurumlar ve özel sektör faaliyetleri olmak üzere iki ana kaynaktan oluşur.
- Özel sektör faaliyetleri ise müzisyenler, yerel filmler, yurt dışına ihraç edilen TV programları ve diziler örnek olarak verilebilir

Türkiye'de Başlıca Kültür
Diplomasisi Aktörleri

TİKA

**Yunus Emre
Enstitüsü**

YTB

**Türkiye Maarif
Vakfı**

KÜLTÜREL DİPLOMASİ

Türkiye'nin Yumuşak Gücünü Etkileşime Aktarmak

2009 – 2019 arasında
6 farklı kıtada
60 Yunus Emre
Enstitüsü
açılmıştır.

TİKA 2003-2017 yılları
arasında **160'tan**
fazla ülkede toplam
20.000'in üzerinde
proje ve faaliyet
gerçekleştirmiştir.

2020 yılı itibariyle
Maarif Vakfı **42 ülkede**
eğitim faaliyetleri
yürütülmektedir.

YTB Bünyesinde
4 kategoride 22
burs programı
düzenlenmektedir.
Bu sayede **172 ülkeden**
14.681 öğrenciye burs
verilmiştir.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

1

Toplumsal değer, hassasiyet ve talepleri daha fazla dikkate alan özgün bir kültür politikası oluşturulmalıdır.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

2

Milli kültürün bir parçası olan geleneksel sanatlarımız başta olmak üzere kültür politikaları siyasi çekişmelerin ve ideolojilerin üstünde bir mesele olarak ele alınmalıdır.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

3

Müstakil bir Kültür Bakanlığı kurularak tüm teşkilatı yeni imkan ve ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırılmalıdır.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

4

Merkezi ve yerel yönetimlerin kültüre ayırdıkları imkan ve kaynaklar artırılmalı ve bu kaynaklar daha etkin kullanılmalıdır.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

5

Kamu, özel sektör ve sivil toplumun işlevsel paydaşlığı geliştirilerek kültürel alana katılım demokratikleştirilmelidir.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

6

Kültür alanı ile ilgili veriler şeffaf bir biçimde kamuoyu ile paylaşılmalı ve politika yapım süreçlerine farklı aktörlerin katılması mümkün hale getirilmelidir.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

7

Sinema, tiyatro, müzik, güzel sanatlar gibi sektörlerin küresel ölçekte değer üreten ve rekabetçi bir konuma kavuşturulması için gerekli altyapı ve teşvik sistemi oluşturulmalıdır.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

8

Küresel bir etkinlik elde etmek için tüm dünyadan farklı kültür kuruluşlarıyla işlevsel ve faydalı işbirlikleri geliştirilmelidir.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

9

Kültür diplomasisi alanında faaliyet gösteren kuruluşlar güçlendirilmeli, aralarındaki koordinasyon geliştirilmeli ve faaliyetlerinin niteliği arttırılmalıdır.

TÜRKİYE’NİN KÜLTÜR POLİTİKALARI VİZYONU

10

Kültür sanat eğitimi alanındaki nitelik sorunları giderilmeli ve dünya ile rekabet edebilecek yeni nesillerin yetiştirilmesi için kapsamlı projeler geliştirilmelidir.

TEŞEKKÜR EDERİZ

soru ve yorumlarınız için
getu@ilke.org.tr